

DE BEVRIJDINGSFEESTEN IN BORLO

Hélène Sanen - Bevrijdingsfeesten Borlo
Haspengouw.TV. - Bevrijding van Borlo, Battle

Bevrijdingsfeesten

Verspreid over heel Vlaanderen worden er elk jaar tal van evenementen georganiseerd om de bevrijding van de Tweede Wereldoorlog te herdenken, waaronder in Kortrijk, Antwerpen en Gent. Bij deze traditie worden niet enkel de slachtoffers herinnerd, maar viert men ook de herwonnen vrijheid. Ook in Borlo, een deelgemeente van Gingelom, probeert men de herinnering aan de Amerikaanse bevrijders, die daar verbleven gedurende de winter van '44-'45, levend te houden. Die herinneringspoging uit zich in een nieuwe jaarlijkse traditie, de Bevrijdingsfeesten. Sinds zijn ontstaan, in 2009, vinden die plaats tijdens het tweede weekend van september. Borlo werd immers bevrijd op 7 september '44. Op 12 september staken de geallieerde troepen de Belgische-Nederlandse grens over.

Vaste onderdelen van de Bevrijdingsfeesten zijn een officiële plechtigheid met Belgische en internationale sprekers, een kransenlegging, een optocht door vlaggendragers van vredelievende organisaties, een parade met militaire voertuigen en tot slot een re-enactment van een battle tussen Amerikaanse en Duitse soldaten. Die vindt plaats in de weiden en velden net buiten het dorp.

Voor de gelegenheid worden vele mensen uitgenodigd waaronder oudstrijders en hun familie uit de VS, burgers die WOII meegemaakt hebben, kinderen van oudstrijders, het schepencollege en gemeenteraadsleden van de gemeente Gingelom, vertegenwoordigers van de NAVO, vertegenwoordigers van de Amerikaanse Ambassade, vertegenwoordigers van het Geheim Leger en vertegenwoordigers Provincie Limburg ...

Aan wie een bezoek brengt aan de bevrijdingsfeesten, raden we aan om tijdgebonden kledij uit de oorlogsperiode te dragen. Zo kan men, zo goed als mogelijk, terugkeren in de tijd en de bevrijdingsfeer, net zoals vroeger, beleven. De mensen in kleding uit de jaren '40 brengen een speciale sfeer met zich mee. Men waant zich werkelijk in de jaren '40.

Ook Duitse kampen

Sinds 2009 zijn er niet alleen Amerikaanse bevrijders, die zich vestigen in hun kampen, te bezoeken. Men heeft ervoor gekozen om 'de vijand' een menselijk gezicht te geven, waardoor ook Duitsers een plaats krijgen. Ook die gesneuvelden waren iemands vader, zoon of broer. Ook al wordt er een battle live nagespeeld door Amerikaanse en Duitse soldaten, de nadruk ligt op verbinding en verzoening. Na de battle is er 's avonds een bal waarop de tegenstanders en hun toeschouwers gezellig een pint met elkaar drinken en samen dansen.

Gemeente Gingelom ondersteunt

De gemeente verleent haar praktische steun. Ze geeft vlot vergunningen af voor dit evenement, event, ze plaatst gratis de nodige nadarafsluitingen enz. Elk jaar telt men tijdens het feestweekend per dag 600 à 700 geïnteresseerde toeschouwers en sympathisanten.

Ontstaansgeschiedenis

De initiatiefnemmers zijn Rohnny Schils, zijn familie en een aantal vaste vrienden. Rohnny bezat een grote verzameling attributen uit de Tweede Wereldoorlog, waardoor zij het plan hadden opgevat om een evenement te organiseren rond Kerstmis 1944. Dat werd iets later uitgebreid naar december 1944 en al heel snel werd het een permanent te bezoeken tentoonstelling in museum 'Winter 1944'.

Museum 'Winter 1944' getuigt van een niet zo ver verleden dat toch al voor velen onbekend is geworden. De oudere generatie kan er zich in terugvinden en voor de jongeren kan het een ontdekking zijn. Naast de oorlogstaferelen, zijn er ook een aantal 'huiselijke beelden' te zien van de plaatselijke bevolking tijdens de oorlogsperiode. Ook de rol van vrouwen tijdens de oorlog wordt niet vergeten, de collectie vrouwenuniformen heeft een stevige uitbreiding gekregen. Enkele cijfers: het museum heeft een oppervlakte van 800m² en bevat 260 mannequins, waarvan 1/3 vrouwen en kinderen, 37 taferelen en 57 vitrinekasten.

Borlo, Rustplek voor Amerikaanse soldaten

In Borlo zelf werd er tijdens de Tweede Wereldoorlog niet gevochten, maar het lag midden in pal in de driehoek Sint-Truiden, Landen en Waremmes. Die streek bij de Maas deed dienst als rustplek voor de Amerikaanse soldaten die deelnamen aan het Ardennenoffensief. Dat offensief duurde van 16 december 1944 tot en met 25 januari 1945 en is vooral bekend door de slag bij Bastogne (Ardennen). De bevolking in de Zuid-Limburgse regio beleefde een sterk emotionele periode in de winter van '44-'45. Wat als de Amerikanen dit offensief van de Duitsers niet zouden kunnen breken?

*Gebaseerd op een interview door Hélène Sanen met Rohnny Schils (8 december 2023).

*Deze inzending kadert binnen het project Beleving 100. levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.

INZENDER

Rohnny Schils
Museum Winter 1944
<http://www.pachthof.com/en/museum/>

LOCATIE

3891 Borlo

PERIODE

Tweede weekend van september

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#feest #stoet #ritueel #sociaal gebruik